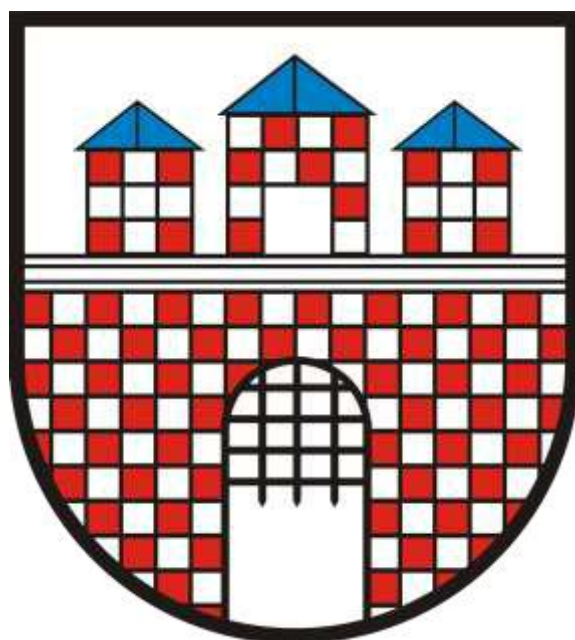

RAPORT O STANIE MIASTA I GMINY ŻARKI 2023

Urząd Miasta i Gminy w Żarkach
ul. Tadeusza Kościuszki 15/17
42-310 Żarki
www.umigzarki.pl

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP.....	3
II. DEMOGRAFIA.....	4
III. INFORMACJE FINANSOWE.....	4
IV. GOSPODARKA KOMUNALNA.....	12
V. GOSPODARKA ODPADAMI.....	16
VI. MIENIE KOMUNALNE.....	19
VII. ŁAD PRZESTRZENNY.....	20
VIII. EDUKACJA.....	20
IX. POLITYKA SPOŁECZNA.....	21
X. OCHRONA ZDROWIA.....	25
XI. BEZPIECZEŃSTWO W GMINIE.....	25
XII. INWESTYCJE.....	28
XIII. KLUB SENIORA.....	30
XIV. DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA I TURYSTYCZNA.....	31
XV. REALIZACJA UCHWAŁ RADY MIEJSKIEJ W ŻARKACH.....	38
XVI. INFORMACJE I DZIAŁANIA ORGANIZACYJNE.....	38
XVII. POSUMOWANIE.....	38

I. WSTĘP

Szanowni Państwo,

stosownie do art. 28 aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym przedkładam raport o stanie Miasta i Gminy Żarki w roku 2023. Jest to samorządowy obowiązek, który w sposób syntetyczny podsumowuje pracę na rzecz mieszkańców Żarek i 10 sołectw. Raport pełni rolę sprawozdawczą, pokazuje, że sprawy publiczne i zarządzanie w sektorze publicznym są dziś sprawą złożoną i charakteryzują się różną dynamiką. Raport prezentuje w szczególności działania, a także efekty i rezultaty działań Urzędu Miasta i Gminy oraz jednostek organizacyjnych Gminy.

**Burmistrz Miasta i Gminy Żarki
Adam Zamora**

II. DEMOGRAFIA

Zgodnie z danymi ewidencji ludności Urzędu Miasta i Gminy Żarki, w Gminie Żarki na dzień 31 grudnia 2023 roku zameldowanych było 8.220 osób, z czego w mieście Żarki 4.362 (na pobyt stały: 4.278, na pobyt czasowy: 84), a na terenie wiejskim – 3.858 (na pobyt stały: 3.740, na pobyt czasowy: 118).

Dla porównania - na koniec 2022 roku zameldowanych było 8.274 osób, z czego w mieście Żarki 4.431 (na pobyt stały: 4.326, na pobyt czasowy: 105), a na terenie wiejskim – 3.843 (na pobyt stały: 3.709, na pobyt czasowy: 134).

Z ogólnej liczby mieszkańców Gminy Żarki – 4.221 to kobiety, a 3.999 to mężczyźni.

Z powodu zgonu, w 2023 roku w Gminie ubyło 92 mieszkańców (w 2022 roku - 111), natomiast urodziło się 65 dzieci (w 2022 roku – 63).

Jeśli chodzi o liczbę osób w podstawowych przedziałach wiekowych, na koniec 2023 roku:

- liczba dzieci i młodzieży w wieku szkolnym 0 – 18 lat: 1569 osoby ,
- liczba osób w wieku produkcyjnym: kobiety pomiędzy 19 – 60 rokiem życia: 2274 osób; mężczyźni pomiędzy 19 – 65 rokiem życia: 2522 osób,
- liczba osób w wieku: kobiety powyżej 60 roku życia – 1188 osób; mężczyźni powyżej 65 roku życia – 642 osób.

W Urzędzie Stanu Cywilnego w Żarkach w 2023 roku zarejestrowano 70 małżeństw, w tym 27 konkordatowych (wyznaniowych), 37 cywilnych (12 ceremonii odbyło się poza lokalem USC), oraz 6 małżeństw zawartych za granicą (transkrypcja).

Z kolei liczba zgonów zarejestrowanych w USC Żarki w 2023 wyniosła 81.

W 2023 roku 24 pary małżeńskie zamieszkujące w Gminie Żarki obchodziło jubileusz 50-lecia pożycia małżeńskiego. Zostały one uhonorowane przez Prezydenta RP medalami “Za długoletnie pożycie małżeńskie” - a wręczone Jubilatom przez Burmistrza Miasta i Gminy Żarki Klemensa Podlejskiego podczas uroczystego spotkania, w którym – na zaproszenie Burmistrza - oprócz par obchodzących Złote Gody wzięły udział również pary małżeńskie z Żarek obchodzące Diamentowe Gody – czyli jubileusz 60-lecia małżeństwa, a tych było w 2023 roku 6.

III. INFORMACJE FINANSOWE

Budżet gminy Żarki na rok 2023 zakładał dochody w kwocie 52 749 458,47 zł oraz wydatki w kwocie 54 447 325,48 zł. W trakcie roku dokonywano zmian budżetu polegających na wprowadzeniu nowych zadań bieżących i majątkowych oraz zmian w finansowaniu przedsięwzięć już zaplanowanych, w wyniku których plan dochodów został zwiększony do kwoty 63 265 536,74 zł, natomiast plan wydatków ustalono na kwotę 66 651 380,34 zł . Ostatecznie na koniec roku zrealizowano dochody na kwotę 55 365 138,47 zł, z czego dochody bieżące w kwocie 44 794 375,52 zł a dochody majątkowe w kwocie 10 570 762,95 zł., natomiast wydatki na kwotę 57 243 615,91 zł, z czego 43 702 289,46 zł wydatki bieżące, a 13 541 326,45 zł wydatki majątkowe.

Nadwyżka budżetu i nadwyżka operacyjna

Różnica między dochodami a wydatkami budżetu w wysokości 1.878.477,44 zł stanowiła deficyt budżetu.

Jednocześnie Gmina Żarki osiągnęła nadwyżkę operacyjną w wysokości 1.092.086,06 zł. Jest to różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi. Wysokość nadwyżki operacyjnej informuje, ile środków finansowych pozostaje do dyspozycji po pokryciu wydatków związanych z bieżącym funkcjonowaniem gminy.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Nadwyżka operacyjna (w tys. zł)	3967	3113	2036	4144	5410	3056	1092

W ostatnich latach systematycznie spada wielkość nadwyżki operacyjnej, co jest efektem zwiększających się obciążeń samorządów – głównie na oświatę, gdzie z roku na rok maleje udział subwencji w ogólnej kwocie wydatków na utrzymanie szkół i przedszkoli . Jest to także skutek wprowadzenia niekorzystnych zmian w systemie podatkowym, przede wszystkim w wyliczaniu udziału gminy w podatku PIT. Na wynik budżetu miała wpływ także inflacja powodująca wzrost obciążeń budżetu na wynagrodzenia i pochodne, a jednocześnie po stronie dochodów nie zapewniono zwiększonych wpływów adekwatnie do wzrostu wydatków.

W roku 2023 nadwyżka operacyjna była niższa o 1.964 tys. zł w stosunku do roku poprzedniego. Jednocześnie wydatki na oświatę ze środków własnych wyniosły 8.684 tys. zł – o 1.262 tys. zł więcej niż w roku 2022.

Deficyt budżetu został sfinansowany wolnymi środkami, pozostającymi na rachunkach gminy na koniec roku poprzedniego (2022) kiedy to w ostatnim kwartale gmina otrzymała kwotę 2,88 mln zł tytułem wyrównania wpływów z podatku PIT z przeznaczeniem na pokrycie wydatków roku następnego.

Na koniec 2023 r. łączna kwota długu wyniosła 4 217 595,46 zł. Na tę kwotę złożyły się zaciągnięte w latach ubiegłych kredyty i pożyczki na realizację zadań inwestycyjnych . Z danych przedstawionych w wieloletniej prognozie finansowej wynika, że istniejący dług zostanie spłacony do końca 2028 roku, a kwoty spłat w każdym roku budżetowym ustalone są na prawidłowym poziomie.

Stan finansów - podstawowe wskaźniki:

- udział dochodów własnych w dochodach ogółem 36,10%
- udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem 19,09 %
- zadłużenie ogółem 7,6 %
- wskaźnik łącznej kwoty spłaty zobowiązań 4,66 % (wskaźnik dopuszczalny 12,7%)

Mimo realnie trudnej sytuacji finansowej, wynikającej z okoliczności niezależnych od Gminy – głównie inflacji, stanu gospodarki i finansów publicznych, Gmina Żarki spełnia ustawowe wskaźniki będące potwierdzeniem stabilnej sytuacji finansowej. Daje to możliwość zabezpieczenia wkładu własnego i pozyskania środków na realizację inwestycji zarówno z Unii Europejskiej, jak i ze źródeł krajowych i pozwala opracować zrównoważony budżet.

Wykonanie budżetu gminy:

Realizacja planu dochodów w 2023 roku w Gminie Żarki według działów klasyfikacji budżetowej.

Dział	Nazwa	Plan	Wykonanie	w tym:	
				Dochody bieżące	Dochody majątkowe
010	Rolnictwo i łowiectwo	6 502 172,68	4 199 620,33	476 762,46	3 722 857,87
400	Dostarczanie wody	253 000,00	0,00	0,00	0,00
500	Handel	40 000,00	42 373,57	42 373,57	0,00
600	Transport i łączność	4 769 860,00	2 247 055,09	20 136,85	2 226 918,24
630	Zadania w zakresie upowszechniania turystyki	308 986,00	308 986,40	0,00	308 986,40
700	Gospodarka mieszkaniowa	5 131 300,00	4 555 309,45	1 479 434,45	3 075 875,00
710	Działalność usługowa	4 000,00	4 000,00	4 000,00	0,00
750	Administracja publiczna	205 954,73	202 477,53	202 477,53	0,00
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	83 244,00	82 644,00	82 644,00	0,00
752	Obrona narodowa	600,00	343,66	343,66	0,00
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	588 011,25	586 413,36	586 413,36	0,00
756	Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	12 068 887,54	11 981 622,67	11 981 622,67	0,00
758	Różne rozliczenia	17 937 539,10	17 952 464,52	17 952 464,52	0,00
801	Oświata i wychowanie	1 296 895,99	1 082 291,32	1 082 291,32	0,00
851	Ochrona zdrowia	0,00	2 546,41	2 546,41	0,00
852	Pomoc społeczna	1 886 984,81	1 839 850,20	1 839 850,20	0,00
853	Pozostałe zadania w	1 927 338,50	764 758,22	764 758,22	0,00

	zakresie polityki społecznej				
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	37 400,00	37 400,00	37 400,00	0,00
855	Rodzina	5 015 909,57	4 783 293,58	4 783 293,58	0,00
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	4 541 353,47	3 988 595,38	2 752 469,94	1 236 125,44
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	566 099,10	595 867,66	595 867,66	0,00
926	Kultura fizyczna	100 000,00	107 225,12	107 225,12	0,00
	OGÓŁEM:	63 265 536,74	55 365 138,47	44 794 375,52	10 570 762,95

Realizacja dochodów w 2023 roku w Gminie Żarki.

Dochody ogółem	55 365 138,47
Dochody bieżące, z tego:	44 794 375,52
dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	5 500 707,00
dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	177 241,00
z subwencji ogólnej	17 765 890,10
z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące	8 438 032,07
pozostałe dochody bieżące, w tym:	12 912 505,35
z podatku od nieruchomości	4 345 797,29
Dochody majątkowe, w tym:	10 570 762,95
ze sprzedaży majątku	610 875,00
z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje	9 959 887,95

Realizacja wydatków w 2023 roku w Gminie Żarki

Wydatki ogółem	57 243 615,91
Wydatki bieżące, w tym:	43 702 289,46
na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	24 352 793,33
wydatki na obsługę długu, w tym:	318 734,87
Wydatki majątkowe, w tym:	13 541 326,45
Inwestycje i zakupy inwestycyjne, o których mowa w art. 236 ust. 4 pkt 1 ustawy, w tym:	13 541 326,45
wydatki o charakterze dotacyjnym na inwestycje i zakupy inwestycyjne	1 728 892,93

Zestawienie wydatków majątkowych zrealizowanych w 2023 roku:

Lp.	Nazwa zadania	Klasyfik. Budżet.	Źródła finansowania - WYKONANIE		Wydatki ogółem
			Środki pozyskane z innych źródeł	Środki własne	

		(Dz, Rozdz)	Rządowy Fundusz Polski Ład	Środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej/PRO W		
1	Budowa sieci wodociągowej z przyłączami z ujęcia Czarny Kamień w Jaworzniku do połączenia z wodociągiem w ul. Niegowskiej w Żarkach wraz z kanalizacją sanitarną	01043	1211672,22	0,00	37500,00	1249172,22
2	Budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami w miejscowości Przybyńów i Ostrów	01043	1815041,50	0,00	155028,50	1970070,00
3	Dotacja dla Zakładu Usług Komunalnych w Żarkach na zadanie: Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Majowej i ul. Ogrodowej w Kotowicach	40002	0,00	0,00	10842,15	10842,15
4		40002	0,00	0,00	130466,46	130466,46

	Budowa sieci wodociągowej łączącej wodociąg w ulicy bocznej od ul.					
5	Budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami oraz kanalizacji sanitarnej w ul. Młyńskiej i ul. Jagodowej w Żarkach	40002	0,00	0,00	772319,99	772319,99
6	Przebudowa i rozbudowa dróg gminnych na terenie Gminy Żarki – ul. Szkolna w Zaborzu	60016	217477,16	0,00	250643,45	468120,61
7	Przebudowa i rozbudowa dróg gminnych na terenie Gminy Żarki – droga Suliszowice – Jaroszów	60016	1501788,13	0,00	13529,31	1515317,44
8	Przebudowa i rozbudowa dróg gminnych na terenie Gminy Żarki – ul. Majowa i ul. Ogrodowa w Kotowicach	60016	507652,95	0,00	130154,34	637807,29

9	Przebudowa i rozbudowa dróg gminnych dróg gminnych na ternie Gminy Zarki – Wysoka Lelowska - Żarki Letnisko	60016	0,00	0,00	12798,16	12798,16
10	Przebudowa ul. Mokrej i ul. Prostej w Żarkach	60016	0,00	444539,41	274592,37	719131,78
11	Budowa trasy rowerowej w ciągu Regionalnej Trasy Rowerowej na odcinku Zrębice, Krasawa- Gmina Olsztyn, Suliszowice, Jaroszów Gmina Żarki	63003	0,00	308986,41	639263,20	948249,61
12	Montaż piłkochwyków na boisku przy mieszkaniach socjalnych w Wysokiej Lelowskiej	70007	0,00	0,00	16000,00	16000,00

13	Przebudowa rozbudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku przychodni zdrowia na budynek przedszkola ze świetlicą wiejską w Przybynowie	70095 60016	1649000,00	0,00	330656,57	1979656,57
14	Przystosowani e części budynku Szkoły Podstawowej w Jaworzniku do funkcji mieszkań socjalnych	70095	0,00	1 032115,39	61766,10	1093881,49
15	Cyfrowa Gmina w ramach projektu zakupiono serwer plików z systemem operacyjnym oraz urządzenie UTM	75095	0,00	53605,00	13061,00	66666,00
16	Przekazano dotację dla Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach z przeznaczenie m na zakup pojazdu służbowego	75404	0,00	0,00	6700,00	6700,00

17	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączem kanalizacyjny m wzdłuż ulicy Niegowskiej w Żarkach	90001	0,00	0,00	226075,90	226075,90
18	Dotacja dla mieszkańców Gminy Żarki w ramach zadania Odnawialne Źródła Energii dla mieszkańców Gminy Żarki	90005	0,00	1654914,60	63136,18	1718050,78
Wartość ogółem:			6902631,96	3494160,81	3144533,68	13541326,45

IV. GOSPODARKA KOMUNALNA

➤ ZASOBY MIESZKANIOWE

Na dzień 31 grudnia 2023r. w mieszkaniowym zasobie Gminy Żarki znajdowało się **48** lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej **1 983,35 m²** usytuowanych w **13** budynkach. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wynosiła **40,48m²**

Stan zasobu mieszkaniowego gminy obejmował następujące lokale mieszkalne:

Lp.	Adres budynku	Liczba lokali	Powierzchnia poszczególnych lokali w m ²	Łączna powierzchnia użytkowa lokali w m ²
1.	Żarki ul. Częstochowska 61	4	36,02 57,89 36,02 36,82	166,75
2.	Żarki ul. Steinkellera 3	1	32,12	32,12
3.	Żarki ul. Leśniowska 18	1	75,00	75,00
4.	Żarki ul. Leśniowska 61	3	66,60 63,00 32,93	162,53

5.	Żarki ul. Berka Joselewicza 11	4	29,55 36,00 29,18 18,00	112,73
6.	Żarki ul. Wierzbowa 8	1	42,80	42,80
7.	Żarki ul. Marsz. Józefa Piłsudskiego 38	2	88,00 79,00	167,00
8.	Żarki ul. Topolowa 1	11	29,90 58,90 21,20 21,30 22,60 22,10 65,50 22,00 21,90 21,80 44,60	351,80
9.	Żarki ul. Topolowa 3	6	37,00 37,50 36,20 68,70 36,60 36,80	252,80
10.	Wysoka Lelowska ul. Częstochowska 95	9	46,67 67,96 39,35 45,07 26,84 39,03 51,11 39,48 45,01	400,52
11.	Przybynów ul. Szkolna 4	4	51,10 51,20 22,18 22,18	146,66
12.	Jaworznik ul. Szkolna 35	1	51,67	51,67
13.	Ostrów ul. Szkolna 1	1	20,97	20,97

Oddawanie w najem lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Żarki odbywało się na zasadach określonych w załączniku nr 1 do Uchwały Nr XXIX/191/2021 Rady Miejskiej w Żarkach z dnia 23 czerwca 2021 r. w sprawie przyjęcia „Zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Żarki” (Dz. U. Woj. Śl. z 2021 r., poz. 4344).

W 2023 r. zostało zawartych **6** umów najmu socjalnego lokalu mieszkalnego oraz **3** umowy najmu na czas nieoznaczony.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. zarejestrowanych było **18** wniosków o przydział lokalu mieszkalnego z mieszkaniowego zasobu Gminy Żarki.

Zaległości w opłatach czynszowych według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. wyniosły **15 696,96 zł.** i dotyczą zaległości bieżących oraz zaległości z lat ubiegłych.

➤ INFRASTRUKTURA DROGOWA

Łączna długość dróg w gminie Żarki wynosi 219,40 km.

Drogi administrowane przez gminę wynoszą 172 km, w tym drogi gminne 105,955 km.

Drogi powiatowe przebiegające przez gminę wynoszą 23,4 km a drogi wojewódzkie 24 km.

Drogi gminne o nawierzchni twardej ulepszonej (bitumiczne, beton, kostka) na koniec roku 2023 wyniosły- 55,587 km.

Długość ścieżek rowerowych na dzień 31 grudnia 2023r., wynosiła 24,027 km.

Łączna długość ścieżek rowerowych w gminie Żarki wliczając ścieżkę przy drodze wojewódzkiej oraz powiatowej wynosi 28,427 km.

➤ WODOCIĄGI I KANALIZACJA

➤ Informacje na temat infrastruktury wodno-kanalizacyjnej:

1. Długość czynnej sieci wodociągowej na początek 2023 roku - **131800mb**
2. Długość czynnej sieci wodociągowej na koniec 2023 roku - **139500mb**
3. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej na początek 2023 roku - **52100 mb**
4. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej na koniec 2023 roku - **52800 mb**

5. Dostęp do sieci wodociągowej w gminie posiada **84 %** mieszkań

6. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej będącej w zarządzie gminy lub jednostek gospodarki komunalnej na dzień 1 stycznia 2023 r. wynosiła - **52 100 mb** natomiast na dzień 31 grudnia 2023 r. – **52 800 mb**

7. Na dzień 1 stycznia 2023 r. istniało **1354** przyłączy do sieci kanalizacyjnej na dzień 31 grudnia 2023 r. **1485** przyłączy do sieci kanalizacyjnej

8. W 2023 roku doszło do **13 awarii** sieci kanalizacyjnej, których powodem było zapchanie sieci. W związku z awariami niezwłocznie przystąpiono do przeczyszczenia sieci i udrożniono przepływ.

9. Na początku 2023 r. udział ścieków oczyszczonych w ściekach wymagających oczyszczenia wynosił **100 %**, zaś pod koniec roku również **100 %**.

10. Z oczyszczalni ścieków komunalnych korzystało na początku 2023 roku **46 %** budynków, zaś pod koniec **46 %**, w tym na wsi **3,8 %** - w przeliczeniu na całą gminę.

V.OCHRONA ŚRODOWISKA

W 2023 roku przeprowadzono następujące czynności z zakresu ochrony środowiska:

1. Przyjęto 28 zgłoszeń (17 gmina 11 Żarki) zgłoszeń usunięcia drzew z terenu całej gminy
2. Przeprowadzono 1 postępowania o udzielenie zezwolenia na usunięcie drzew.
3. Wydano decyzję odmawiającą wydania decyzji środowiskowej.
4. Prowadzono dwa postępowania o wydano decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji inwestycji .
5. Przyjęto zgłoszenie 12-tu przydomowych oczyszczalni ścieków.
6. Wydano 10 decyzji w sprawie częściowego zwolnienia z opłaty za odprowadzanie odpadów komunalnych.
7. Wezwano 19 razy do usunięcia odpadów z dziewięciu miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania znajdujących się na terenie Gminy Żarki.
8. Dokonano 7 -miu wyjaśnień w zakresie usunięcia odpadów z miejsc nie przeznaczonych do ich składowania znajdujących się na terenie Gminy Żarki. (WIOŚ w Katowicach, Komenda Powiatowa Policji w Myszkowie, Urząd Wojewódzki w Katowicach, Śląski Zarząd Gmin i Powiatów) .
9. Udzielono odpowiedzi do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach w sprawie procedur administracyjnych związanych z usuwaniem odpadów.
10. Udzielono odpowiedzi do Śl.Z.GiP. w Katowicach w sprawie porzucanych odpadów.
11. Udzielono odpowiedzi do KPP w Myszkowie w sprawie nielegalnie składowanych odpadów na terenie gminy.
12. Przeprowadzenie postępowania administracyjnego i wydanie decyzji w sprawie usunięcia podkładów kolejowych z terenu działki nr geod 199/2 położonych w Jaroszowie w sprawie dotyczącej zanieczyszczenia cieku wodnego.
13. Przeprowadzenie czynności wyjaśniających, w sprawie składowania opon samochodowych na terenie działki nr geod. 3146/3 położonej w Żarkach i udzielenie w tym zakresie odpowiedzi do WIOŚ w Katowicach.
14. Ogłoszono nabór wniosków i przeprowadzono procedurę z zakresie udzielenia dotacji na demontaż , transport i utylizację wyrobów zawierających azbest z udziałem środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Katowicach.
15. Przekazano do Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach wykaz wprowadzonych zmian w 2022r. w prowadzonym Rejestrze Działalności Regulowanej.
16. Przeprowadzono 2 postępowanie i wydano decyzję w sprawie naruszenia stanu wody na Gruncie.
17. Przeprowadzenie czynności i udzielenie wyjaśnień w sprawie dotyczącej niwelacji terenu działki położonej w Żarkach .

18. Udzielono odpowiedzi na 3 wnioski o informację o środowisku i jego ochronie .
19. Udostępniono 2 informacje publiczne.
20. Powiadamiano mieszkańców gminy o jakości wody przeznaczonej do spożycia.
21. Wykonano sprawozdanie Gminy Żarki z realizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych w 2022r. .
22. Wykonano sprawozdanie Gminy Żarki dotyczące obiektów małej retencji za 2022r..
23. Wykonano sprawozdanie z monitoringu postępów realizacji działań zawartych w apgw, PZRP i POWM w 2022r..
24. Wykonano sprawozdanie Gminy Żarki w zakresie realizacji programu ochrony powietrza.
25. Wykonano sprawozdania Gminy Żarki do Głównego Urzędu Statystycznego za 2022r.; SG01-2 /m, SG01-2 /w, G-02B.
26. Sporządzono raport Gminy Żarki do Krajowej Bazy o Emisjach Gazów Ciężkich (KOBIZE) za 2022r..
- 27 . Dokonywano aktualizacji danych w Publicznie dostępnym wykazie danych – Ekoportal .
28. Dokonywano aktualizacji danych w Bazie Azbestowej.
29. Wystąpiono do WP Państwowego Gospodarstwa Wodnego w sprawie warunków naprawy kładki nad rzeką Czarna Struga w Żarkach .
30. Zajęto stanowisko i udzielono odpowiedzi właścicielowi działki 2415/6 położonej w Żarkach w sprawie przebudowy skarpy znajdującego się w sąsiedztwie zbiornika wodnego .
31. Udzielono odpowiedzi do Wód Polskich w sprawie informacji inwestycyjnych mogących mieć znaczny wpływ na zmianę poziomu zagrożenia powodziowego.
32. Wystąpiono do Wód Polskich w sprawie tamy wykonanej przez Bobry na rzece Czarna Struga .
33. Dokonanie wizji w terenie oraz wykonanie czynności i udzielenie wyjaśnień do Śląskiego 42. Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach w sprawie nieprawidłowości zgłaszanych przez osobę fizyczną na działce 2931/2 położonej w Wysoce Lelowskiej.
34. Przeprowadzenie czynności wyjaśniających, w sprawie dotyczącej zanieczyszczenia cieków wodnych we wsi Masłońskie, przekazanie sprawy do Wójta Gminy Poraj oraz udzielenie odpowiedzi do KPP w Myszkowie oraz WIOŚ delegatura w Częstochowie.
35. Udzielono opinii do wniosku złożonego w Starostwie Powiatowym o wydanie zezwolenia na przetwarzanie odpadów w Kotowicach na działce nr geod. 868 i 869.

V. GOSPODARKA ODPADAMI

Zestawienie ilościowe odbieranych odpadów komunalnych z terenu Gminy Żarki w 2023.

W 2023 roku z terenu Gminy Żarki zostały odebrane następujące ilości odpadów komunalnych.

Lp.	Kod i rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych w tonach [Mg]
1	15 01 01 Opakowania z papieru i tektury	113,2120
2	15 01 02 Opakowania z tworzyw sztucznych	168,2230
3	15 01 04 Opakowania z metali	1,1200
4	15 01 06 Zmieszane odpady opakowaniowe	11,1000
5	15 01 07 Opakowania ze szkła	196,4150
6	20 01 01 Papier i tektura	0,3300
7	20 01 02 Szkło	0,4300
8	20 01 23* Urządzenia zawierające freony	0,6250
9	20 01 35* Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 200123 zawierające niebezpieczne składniki ⁵⁾	0,2870
10	20 01 36 Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 200123 i 20 01 35	5,2660
11	20 01 39 Tworzywa sztuczne	0,3500
12	20 01 99 Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	479,5900
13	20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji	380,1700
14	20 02 03 Inne odpady nieulegające biodegradacji	138,9800
15	20 03 01 Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1485,6300
16	20 03 07 Odpady wielkogabarytowe	50,0300

Segregacji podlegały: 1) papier – w workach w kolorze niebieskim; 2) szkło – w workach w kolorze zielonym ; 3) tworzywa sztuczne oraz metal (razem) – w workach w kolorze żółtym; odpady biodegradowalne – w workach w kolorze brązowym, 5) popiół – w pojemnikach.

W zabudowie wielorodzinnej odbiór odpadów segregowanych odbywa się z pojemników w analogicznych kolorach jak worki.

Odpady komunalne zbierane w sposób selektywny były również w ramach zbiórki ulicznej sprzed nieruchomości z podziałem na frakcje: zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i odpady wielkogabarytowe oraz zużyte opony.

Masa wszystkich zebranych odpadów komunalnych w 2023r. wyniosła 3031,758 Mg (w tym odpady zebrane w PSZOK oraz ze zbiórki ulicznej).

Masa zebranych odpadów komunalnych niesegregowanych w 2023 r. wynosiła 1485,63 Mg.

W Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zebrano 162,49 Mg odpadów.

Lp.	Kod i rodzaj odpadów	Masa zebranych odpadów komunalnych w tonach [Mg]
1	15 01 01 Opakowania z papieru i tektury	0,8400
2	15 01 02 Opakowania z tworzyw sztucznych	0,1800
3	15 01 07 Opakowania ze szkła	8,4200
4	16 01 03 Zużyte opony	19,5100
5	20 01 36 Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 200123 i 20 01 35	1,9900
6	20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji	2,0200
7	20 03 07 Odpady wielkogabarytowe	129,5300

Liczba ludności

Gminny System Gospodarowania Odpadami Komunalnymi na dzień 31.12.2023r. obejmował 7496 osób, oraz 317 nieruchomości letniskowych. Wg ewidencji ludności liczba osób w Gminie Żarki wynosi 8220 osób. Różnica w podanej liczbie mieszkańców z ewidencji ludności i liczbie mieszkańców objętych GSGOK wynika m.in z tego, że wielu uczniów i studentów kontynuuje naukę poza miejscem stałego zameldowania. Analogiczna sytuacja występuje wśród osób czynnych zawodowo, którzy ze względu na wykonywaną pracę przebywają poza terenem Gminy. Na bieżąco prowadzone są działania mające na celu weryfikację danych zawartych w deklaracjach i sprawdzenie ich ze stanem faktycznym.

Ilość złożonych deklaracji przez mieszkańców Gminy Żarki od dnia 01.01.2023r. do 31.12.2023r. (stan na dzień 31.12.2023r.)

systemem objęto: 7496 osoby, w tym:

- ilość osób oddających odpady w sposób selektywny – 7338,
- ilość osób oddających odpady w sposób nieselektywny – 158,
- ilość złożonych aktywnych deklaracji dla nieruchomości zamieszkałych – 2968,
- ilość złożonych deklaracji dla nieruchomości letniskowych: 317.

Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku.

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, osiągnięte przez Gminę Żarki wynoszą:

- poziom recyklingu przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła odebranych z obszaru Gminy – 13,4 %

System Gospodarki Odpadami Komunalnymi na terenie Gminy Żarki działa zgodnie z obowiązującymi przepisami. Gmina Żarki osiąga poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła odebranych z obszaru gminy oraz poziom ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania narzucone na gminę ustawowo. Wszystkie odpady komunalne pochodzące z Gminy Żarki są poddawane innym niż składowanie procesom przetwarzania.

Priorytetowym zadaniem dla Gminy Żarki na lata następne jest uświadamianie mieszkańców gminy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi w celu prawidłowego segregowania odpadów komunalnych.

VI. MIENIE KOMUNALNE

1. Powierzchnia gruntów stanowiących własność Gminy Żarki przedstawia się dla poszczególnych sołectw następująco:

- Czatachowa	- 19,5478 ha
- Jarosów	- 67,1579 ha
- Jaworznik	- 99,0218 ha + trwały zarząd 0,6780 ha
- Kotowice	- 42,3750 ha + trwały zarząd 0,0879 ha
- Ostrów	- 12,7386 ha
- Przybynów	- 29,7366 ha + trwały zarząd 1,3838 ha
- Suliszowice	- 31,1642 ha
- Wysoka Lelowska	- 35,5820 ha
- Zaborze	- 26,3195 ha
- Zawada	- 4,6841 ha + trwały zarząd 0,7010 ha
- Przewodziszwice	- 29,5964 ha
- Żarki	- 167,8596 ha + trwały zarząd 4,8342 ha użytkowanie wieczyste 6,0626 ha
- Góra Włodowska	- 0,6473 ha

Ogółem powierzchnia gruntów komunalnych Gminy Żarki wynosi: **566,4308 ha**

+ użytkowanie wieczyste – 6,0626 ha
+ trwały zarząd – 7,6849 ha

II. Zmiany w stanie mienia komunalnego w okresie od 01.01.2023r. do 31.12.2023r.:

	Przybyło	Ubyło
Czatachowa	-	-
Jarosów	-	3,8306
Jaworznik	4,8484	-
Kotowice	-	-
Ostrów	-	-
Przybynów	1,2326	0,5428

Suliszowice	-	-
Wysoka Lelowska	0,0067	-
Zaborze	-	3,7270
Zawada	-	-
Przewodziszwice	-	-
Żarki	1,3715	1,1130
- użytkowanie wieczyste	-	0,0528
Góra Włodowska	-	-
Ogółem do zasobów gminnych	7,4592	9,2134

VII. ŁAD PRZESTRZENNY

Politykę przestrzenną w gminie, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego określa Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Żarki zostało zatwierdzone uchwałą nr XI/70/2011 Rady Miejskiej w Żarkach z dnia 7 września 2011 roku

i zmienione uchwałą nr XVII/112/2016 Rady Miejskiej w Żarkach z dnia 8 marca 2016 r.

Uszczegółowienie zasad zagospodarowania terenów następuje w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, które zostały uchwalone w 2014 r. i zmienione w 2016 r. Dla obszaru miasta Żarki zmiana planu miejscowego została również uchwalona w 2018 r., a dla obszaru sołectwa Wysoka Lelowska w 2021 r.

W 2023 r. cały obszar Gminy Żarki pokryty był miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Decyzje o pozwoleniu na budowę wydaje starosta na podstawie ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Gmina dysponuje wystarczającym zasobem terenów budowlanych, wyznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod różne funkcje.

Cały obszar gminy pokryty jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego i jest to niewątpliwie atut gminy, który pozwala uniknąć chaosu przestrzennego wprowadzając spójność form architektonicznych, zarówno na terenach zainwestowanych, jak i dotychczas niezabudowanych. Plany miejscowe pozwalają skoncentrować jednorodną zabudowę, co ułatwia realizację infrastruktury technicznej i obniża koszty jednostkowe inwestycji. Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określają warunki zabudowy oraz regulują sposób zagospodarowania nieruchomości położonych na obszarze objętym planem, co zapewnia przejrzystość i stabilność polityki władz gminy oraz służy zachowaniu ładu przestrzennego.

VIII. EDUKACJA

Sieć szkół

Gmina prowadziła przedszkole, 4 szkoły podstawowe

Przedszkole Publiczne w Żarkach z oddziałem w Kotowicach, ul. Wierzbowa 8

Szkoła Podstawowa im. Wł. Szafera w Żarkach, ul. Częstochowska 61 i ul. Ofiar Katynia 3

Szkoła Podstawowa im. Integracji Europejskiej w Przybynowie, ul. Szkolna 2

Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Jaworzniku, ul. Szkolna 35

Szkoła Podstawowa im. 11 Listopada w Zawadzie, Zawada 56

a także Klub Dziecięcy w Żarkach ul. Ofiar Katynia 3

Ilość uczniów - ilość oddziałów.

Porównawczą ilość dzieci w szkołach przedstawiają poniższe tabele

Przedszkole

Klasa	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
Poniżej "0"	126	10
"0"	142	6
Suma	268	16

Szkoła podstawowa

Klasa	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
I	75	6
II	73	6
III	89	6
IV	80	5
V	85	7
VI	76	6
VII	78	6
VIII	82	6
SUMA	638	47

IX. POLITYKA SPOŁECZNA

W Gminie Żarki na dzień 31 grudnia 2023 roku zarejestrowano 8220 mieszkańców. Spośród nich wsparciem systemu pomocy społecznej objęto 307 rodzin, liczba osób w rodzinach 631 osób. Analizując ilość osób objętych wsparciem systemu pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców gminy Żarki, można stwierdzić, że pomocą objęto 7,68 % ogółu ludności gminy. W roku 2023, w stosunku do 2022 roku, łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zmniejszyła się o 73 osoby. Natomiast liczba rodzin, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 19 rodzin. W przypadku długotrwale korzystających z pomocy społecznej ich liczba osiągnęła poziom 146 osób, co oznaczało spadek w stosunku do roku 2022 o 1 osobę.

W 2023 roku dominującym powodem przyznania pomocy, podobnie jak w latach poprzednich były niepełnosprawność oraz długotrwała i ciężka choroba. Z tej przyczyny wsparciem objęto 199 rodzin, w których żyło 291 osób. Kolejnymi powodami udzielania świadczeń było ubóstwo - 108 rodzin, bezrobocie – 50 rodziny, problem alkoholizmu – 34 rodzin, przemoc w rodzinie 2 rodziny, potrzeba ochrony macierzyństwa – 13 rodzin oraz

bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 9 rodzin.

W 2023r. z pomocy w formie pracy socjalnej skorzystało 631 osób z 307 rodzin, z czego wyłącznie pracą socjalną objętych było 340 osób z 142 rodzin.

W gminie Żarki funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, z którego usług skorzystało 30 osób.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarkach współpracuje z: Urzędem Miasta i Gminy w Żarkach, Policją, Placówkami oświatowymi z terenu gminy Żarki, Gminnym Ośrodkiem Kultury w Żarkach, Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Miejsko-Gminną Komisją ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Myszkowie, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Myszkowie, Zakładami Opieki Zdrowotnej z terenu gminy Żarki, Kuratorami Sądowymi, Organizacjami pozarządowymi oraz Parafiami.

W 2023 roku 13 rodzin, w których jest 48 osób, w tym 29 dzieci, było objętych wsparciem asystenta rodziny.

Pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej, zawarli 8 kontraktów socjalnych.

W pieczy zastępczej na dzień 31.12.2023 r. umieszczonych jest ogółem 24 wychowanków pochodzących z terenu gminy Żarki. Pośród nich 10 wychowanków przebywa w rodzinach zastępczych spokrewnionych, 3 wychowanków w rodzinach zastępczych niezawodowych, 5 wychowanków przebywa w rodzinie zastępczej zawodowej, 4 wychowanków przebywa w rodzinnym domu dziecka, 2 wychowanków przebywa w placówce opiekuńczo - wychowawczej. Na terenie gminy Żarki funkcjonuje 7 rodzin zastępczych niezawodowych, 2 rodziny zastępcze zawodowe oraz 9 rodzin zastępczych spokrewnionych. W 2023 r. Gmina Żarki poniosła wydatki w wysokości 10%, 30%, 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym, drugim i trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej na kwotę 188 428,92 zł.

Na dzień 1 stycznia 2023 roku 132 rodziny otrzymywały zasiłek rodzinny na dzieci, a na dzień 31 grudnia 2023r. 97 rodzin. Liczba dzieci, na które rodzice otrzymywali zasiłek rodzinny, wynosiła na początek roku 296, a na koniec roku 255. Kwota świadczeń rodzinnych w 2023 r. wyniosła 3 679 766,26zł, w tym: kwota zasiłków pielęgnacyjnych – 937 475,08 zł, świadczeń pielęgnacyjnych – 1 982 792,00 zł, specjalnych zasiłków opiekuńczych – 8 204,70 zł, zasiłku dla opiekuna – 11 160,00 zł, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka – 29 000,00 zł, świadczenie rodzicielskie – 133 051,10 zł, zasiłek rodzinny wraz z dodatkami – 578 083,38 zł, świadczenie „Za życiem” - 0,00 zł.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarkach w 2023 r. w sprawach dotyczących ustalenia świadczeń alimentacyjnych wydał 39 decyzji. Liczba świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosła 521, kwota wypłaconych świadczeń wynosiła 240 300,00 zł. Na dzień 31 grudnia 2023 r. na terenie gminy Żarki było 39 dłużników, zaległość dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaty osobom uprawnionym do zaliczki alimentacyjnej oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego na rzecz budżetu gminy wyniosła 6 659 540,02 zł. W 2023 r. dłużnicy alimentacyjni dokonali wpłat na kwotę 143 506,86 zł z tego do budżetu gminy wpłynęło 23 820,21 zł.

W 2023 r. do tutejszego ośrodka wpłynęło 75 wniosków o przyznanie karty dużej rodziny, wydano 176 kart. Od początku realizacji programu o kartę dużej rodziny wystąpiły 368 rodzin, wydano 1251 kart.

W 2023 r. Miejsko – Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarkach realizował kolejną edycję zatrudnienia w ramach prac społecznie użytecznych dla 4 osób bezrobotnych z gminy Żarki w okresie od 13 kwietnia 2023 r. do 30 listopada 2023 r. bezrobotni przepracowali 1240 godzin przy wykonywaniu prac porządkowych na terenie gminy Żarki.

Na dzień 1 Stycznia 2024r. - 26 podmiotów posiadało zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Liczba zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych ważnych w 2023 r. (stan na 31.12.2023)

- zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa - 26 zezwolenia
- zawierających powyżej 4,5% alkoholu do 18 % alkoholu(z wyjątkiem piwa) – 25 zezwoleń
- zawierających powyżej 18% alkoholu - 23 zezwoleń

Alkoholizm i narkomania pociąga za sobą liczne, daleko idące skutki, jak dezorganizacja rodziny, destrukcyjny wpływ na środowisko wychowawcze dzieci, zaniedbywanie pracy prowadzące do bezrobocia, zaburzenia stosunków międzyludzkich i przestępczość.

Narkomania i alkoholizm to jedna z przyczyn bezdomności, osamotnienia, odrzucenia przez rodzinę, braku stałych środków utrzymania, złego stanu zdrowia.

Gmina Żarki liczy 8220 mieszkańców, w tym:- dzieci i młodzieży do lat 18-tu – 1569, (stan na dzień 31 grudnia 2023 r.) We wszystkich szkołach w gminie Żarki treści dotyczące profilaktyki alkoholowej realizowane są w ramach zajęć z pedagogami oraz przez wychowawców. W szkołach realizowane są kampanie, programy, konkursy oraz zawody mające na celu szeroko rozumianą edukację, przeciwdziałanie uzależnieniu od alkoholu,

przeciwdziałanie narkomanii oraz promowanie zdrowego trybu życia. Szkoły stale współpracują z MGKPiRPA oraz z Zespołem Interdyscyplinarnym w Żarkach, PCPR w Myszkowie, MGOPS w Żarkach, KPP w Myszkowie oraz kuratorami rodzinnymi w zakresie organizacji terapii psychologicznej dla uczniów na terenie placówek oraz poza nimi. Prowadzone są zajęcia edukacyjno-profilaktyczne dot. zachowań ryzykownych. Pedagodzy oraz wychowawcy na zajęciach realizowali programy z uwzględnieniem tematyki związanej z profilaktyką uzależnień, bezpieczeństwa w drodze do szkoły i ze szkoły, bezpiecznego wypoczynku, w tym bezpiecznego korzystania z Internetu oraz zagrożeń związanych z handlem ludźmi, asertywności, wzmacniania poczucia własnej wartości oraz radzenia sobie ze stresem, przeciwdziałania agresji oraz przemocy.

Szkoły brały udział w programach profilaktycznych, organizowały konkursy i zawody. W 2023 roku były to m.in. program, „Zachowaj trzeźwy umysł”, "Profilaktyka zintegrowana w każdą pogodę", "Stop Dopalaczom", "Trzymaj formę", "Bieg po zdrowie", "Znajdź właściwe rozwiązanie", "Smak życia, czyli debata o dopalaczach", "ARS, czyli jak dbać o miłość", "HIV/AIDS". Uczniowie klas 7-8 Szkół Podstawowych brali udział w akcji Ministerstwa Finansów oraz Krajowej Administracji Skarbowej „Hazard? Nie daj się wciągnąć.”

W 2023 roku MGKPiRPA w Żarkach udzieliła wsparcia finansowego na wycieczkę profilaktyczną dla dzieci i młodzieży Orkiestry Dętej OSP w Żarkach, dofinansowania na zakup książek do Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Żarkach oraz w ramach profilaktyki została zakupiona siatka na boisko do siatkówki przy basenie w Żarkach. Uczniowie klas VIII Szkół Podstawowych brali udział w spektaklu profilaktycznym „Rozerwane dusze”. Natomiast uczniowie klas I-III Szkół Podstawowych wzięli udział w przedstawieniu profilaktycznym dot. propagowania działań na rzecz zapobiegania alkoholizmowi.

Na terenie Gminy znajduje się świetlica socjoterapeutyczna, do której uczęszczają dzieci z rodzin potrzebujących wsparcia. W placówce prowadzone są zajęcia plastyczne, zajęcia komputerowe, odrabianie lekcji, poruszanie się po Internecie, edukacyjne gry komputerowe, zajęcia sportowe, ruchowe, dzieci wyjeżdżają do kina i na wycieczki. W 2023 roku 20 dzieci skorzystało z wyjazdu na kolonie profilaktyczne do Ełku zorganizowane i dofinansowane przez MGKPiRPA w Żarkach. Wszystkie działania wniosły w serca młodych ludzi przekonanie, iż warto pożytecznie spędzać czas, z dala od różnych pokus w postaci papierosów, alkoholu czy narkotyków.

W maju 2023 r. odbył się Zlot Rodzin Abstynenckich Tatry 2023-Małe Ciche, w którym uczestniczyło 13 osób z terenu gminy Żarki, osoby te otrzymały również dofinansowanie z MGKPiRPA.

W 2023 r. Miejsko Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych spotkała się na 9 posiedzeniach, na których omawiano sprawy zgłoszonych wniosków do Komisji, opiniowanie postanowień w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wolne wnioski i zapytania. Zespół orzekający spotkał się na 5 posiedzeniach i przeprowadził 68 rozmów z osobami zgłoszonymi przez różne środowiska najczęściej przez MGOPS, Komendę Powiatową Policji w Myszkowie, Zespół Kuratorów Zawodowych i rodziny osób nadużywających alkohol. W wyniku przeprowadzonych spotkań motywujących do leczenia, osoby skierowano na rozmowy z psychologiem od uzależnień, oraz udział w spotkaniach z grupą AA w Punkcie Konsultacyjnym w Żarkach przy ul. Myszkowskiej 28.

Co roku w naszej gminie organizowany jest Zlot Rodzin Abstynenckich w Leśniowie. W zlocie uczestniczy około 300 osób z terenu województwa śląskiego w tym mieszkańcy gminy Żarki. Dodać należy, że imprezy tego typu pokazują społeczeństwu jak można sobie radzić z problemami uzależnień, czyli są promocją zdrowego i trzeźwego sposobu na życie.

X. OCHRONA ZDROWIA

Na terenie gminy Żarki funkcjonuje jeden publiczny zakład opieki zdrowotnej pod nazwą Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Żarkach.

W 2023 roku z przychodni zdrowia skorzystało 31527 pacjentów oraz udzielono 36782 świadczeń medycznych. W Ambulatoryjnej Opiece Specjalistycznej w 2023 r udzielono 5671 świadczeń zdrowotnych.

XI. BEZPIECZEŃSTWO W GMINIE

W roku 2023 w referacie Straży Miejskiej w Żarkach zatrudnione były dwie osoby: komendant Monika Lemańska oraz starszy strażnik Tomasz Radosz. Straż miejska wykonuje zadania w zakresie ochrony porządku publicznego wynikające z ustaw i aktów prawa miejscowego.

W roku 2023 Straż Miejska interweniowała 304 razy, główne powody tych interwencji to: zaśmiecanie miejsc publicznych i lasów, niebezpieczne, porzucone psy i koty, psy biegające po drodze publicznej bez nadzoru właściciela, brak szczepień psów, spory sąsiedzkie, wypalanie traw i pozostałości roślinnych na posesjach, uszkodzenie drogi, zanieczyszczenie drogi, uszkodzenie znaków drogowych, nieporządek na nieruchomości, osoby spożywające alkohol w miejscu publicznym, osoby nietrzeźwe, parkowanie na chodniku, wjazd samochodem za znak B-1, odholowanie pojazdu, kontrole palenisk oraz kontrole palenisk ze zgłoszeń mieszkańców, wylewanie nieczystości ciekłych, brak deklaracji śmieciowych, umieszczanie

plakatów wyborczych bez wymaganego zezwolenia, zrywanie plakatów wyborczych, martwe zwierzęta (sarny, dziki, koty, psy). Warto w tym miejscu nadmienić, że w 2023 roku do Schroniska dla zwierząt bezdomnych w Miedarach przekazano 18 psów, z kolei do Pogotowia leśnego w Mikołowie przekazano 7 rannych zwierząt (3 sarny, 3 ptaki i lisa).

W 2023 roku na sprawców wykroczeń nałożono 27 mandatów karnych na kwotę 2970 złotych, w tym 11 mandatów za wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia, 9 mandatów za wykroczenia naruszające ustawę o utrzymaniu czystości i porządku w gminie, po 2 mandaty za wykroczenia przeciwko zdrowiu i ustawy prawo ochrony środowiska, po 1 mandacie za wykroczenia przeciwko obyczajności publicznej, przeciwko urządzeniom użytku publicznego oraz przeciwko ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Wobec 64 sprawców wykroczeń zastosowano środek oddziaływania wychowawczego zgodnie z art. 41 Kodeksu wykroczeń tj. pouczenie,

W 2023 roku przeprowadzono 2 postępowania wyjaśniające w oparciu o przepisy kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia. We wszystkich przypadkach sprawy skierowano do Sądu Rejonowego w Myszkowie celem rozpatrzenia, były to wykroczenia:

- z art. 10 ust. 1 pkt 2a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku na w gminach w zw. z § 12 Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Żarki – wyrok nakazowy skazujący,
- z art. 162 § 1 Kodeksu wykroczeń – wyrok nakazowy skazujący.

Straż Miejska w Żarkach prowadzi stałą współpracę z Komendą Powiatową Policji w Myszkowie. W ramach tej współpracy przeprowadzane są wspólne działania mające na celu szeroko rozumianą poprawę bezpieczeństwa na terenie Gminy Żarki.

W związku z powyższym w roku 2023 razem z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji w Myszkowie przeprowadzono 8 wspólnych akcji tj. „Bezpieczne ferie 2023”, „Bezpieczny pieszy” czy „Bezpieczny cyklista”.

Ponadto Straż Miejska w Żarkach prowadzi własne działania mające na celu poprawę bezpieczeństwa mieszkańców gminy. W opisywanym okresie funkcjonariusze Straży Miejskiej w Żarkach przeprowadzili 26 takich działań i były to działania: „Bezpieczna droga do szkoły”, „Bezpieczny pieszy”, „Eko patrol – sprzątanie śmieci na ścieżkach pieszo-rowerowych” oraz działania „Hiena” – czuwanie nad bezpieczeństwem odwiedzających cmentarze oraz kontrola legalności handlu w okolicach cmentarzy.

Podczas działań zwracano szczególną uwagę na popełnianie wykroczeń drogowych przez pieszych i rowerzystów jak również w korelacji kierujący – pieszy. Ponadto w ramach tych akcji prowadzono działania profilaktyczne mające na celu podniesienie świadomości właściwego poruszania się po drogach i chodnikach oraz wynikających z nich zagrożeń jakie może nieść za sobą nieostrożne poruszanie się po drogach. Podczas tych działań rozdawano pieszym

i rowerzystom elementy odblaskowe w postaci opasek. Ponadto w 2023 r. przeprowadzono prelekcje dla ponad 100 przedszkolaków nt. „Bezpieczeństwa w drodze do i ze szkoły”, podczas tych działań rozdano dzieciom opaski odblaskowe.

Poza tym wykonując swoje ustawowe obowiązki strażnicy miejscy zabezpieczali 5-krotnie miejsce zdarzenia w tym 3-krotnie do czasu przyjazdu Policji.

W 2023 roku na terenie Gminy Żarki strażnicy miejscy ujawnili 7 nietrzeźwych osób, którzy zostali doprowadzeni do miejsca swojego zamieszkania.

Straż Miejska w Żarkach 72 razy udzieliła asysty pracownikom Urzędu Miasta i Gminy w Żarkach oraz pracownikom Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarkach poprzez zapewnienie bezpieczeństwa podczas wykonywania przez nich czynności służbowych.

Ponadto w opisywanym okresie Straż Miejska 164 razy konwojowała wartości pieniężne na potrzeby gminy a także dokumenty (karty wyborcze) do 10 lokali wyborczych w

związku

z wyborami samorządowymi odbywającymi się w dniu 15 października 2023 r.

Od 1 września 2017 roku na terenie województwa śląskiego obowiązuje [Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego](#) z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zwana **uchwałą antysmogową**.

Zgodnie z jej zapisami instalacje niespełniające wymagań, których eksploatacja rozpoczęła się przed 1 września 2017 roku powinny zostać wymienione zgodnie ze wskazanymi w uchwale terminami.

Zgodnie z uchwałą antysmogową **po 1 stycznia 2022 roku** z eksploatacji powinny zostać usunięte najstarsze, najbardziej emisyjne urządzenia grzewcze, wiek kotła powyżej 10 lat (2006 r. i starsze) oraz kotły bez tabliczki znamionowej.

W związku z powyższym w roku 2023 Straż Miejska przeprowadziła 74 kontrole urządzeń grzewczych podczas których informowała także mieszkańców gminy o obowiązujących na terenie naszego województwa przepisach prawnych oraz o możliwościach skorzystania z dofinansowania do wymiany źródeł ogrzewania proponowanych przez Urząd Miasta i Gminy Żarki.

Z kolei Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nałożyła na samorządy obowiązek sprawdzenia, czy właściciele posesji, na których są zbiorniki bezodpływowe (szamba) lub przydomowe oczyszczalnie ścieków mają podpisane umowy z firmą asenizacyjną na wywóz tych nieczystości.

W związku z tym w 2023 roku strażnicy miejscy sprawdzili ponad 100 nieruchomości pod kątem regularności wywozu ścieków oraz posiadania umów na opróżnianie zbiorników bezodpływowych lub osadu z przydomowych oczyszczalni ścieków.

Ponadto funkcjonariusze Straży Miejskiej w sezonie zimowym sprawdzali stan dróg i chodników przekazując na bieżąco informacje o ich stanie do Referatu gospodarki komunalnej i inwestycji UMiG Żarki oraz kontrolowali pustostany pod kątem osób bezdomnych.

Straż Miejska w Żarkach w roku 2023 prowadziła patrole piesze i zmotoryzowane w obrębie szkół ponadpodstawowych tj. przy Liceum Ogólnokształcącym i Zakładzie Doskonalenia Zawodowego w Żarkach jak również w obrębie przedszkoli i szkół podstawowych zlokalizowanych na terenie całej gminy. Patrole w obrębie basenu oraz kontrole akwenów wodnych na terenie gminy. Funkcjonariusze Straży Miejskiej prowadzili także patrole ścieżek pieszo-rowerowych, targowiska miejskiego, osiedli mieszkaniowych oraz Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

➤ STRAŻ POŻARNA

W gminie Żarki funkcjonuje 7 jednostek ochotniczych straży pożarnych. Wszystkie jednostki są zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym. OSP Żarki i OSP Jaworznik są zarejestrowane również w Krajowym Systemie Ratownictwa Gaśniczego.

Udział w akcjach ratowniczych Ochotniczych Straży Pożarnych na terenie gminy Żarki w 2023r. przedstawiał się następująco:

1. OSP Żarki – 108
2. OSP Jaworznik – 26
3. OSP Przybynów – 40
4. OSP Kotowice – 23
5. OSP Czatachowa – 5
6. OSP Ostrów – 0
7. OSP Wysoka Lelowska – 0

Razem odbyło się 202 akcji ratowniczych. OSP biorą również udział w wyjazdach gospodarczych m.in. zapewnienie bezpieczeństwa podczas organizowania imprez masowych.

XII. INWESTYCJE

Inwestycje w 2023 roku.

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Nazwa: Przystosowanie części budynku Szkoły Podstawowej w Jaworzniku do funkcji mieszkań socjalnych.

Wartość: Koszt zadania 1 093 521,49 zł, w tym 1 032 115,40 zł dofinansowanie z Unii Europejskiej w ramach RPO WSL 2014-2020, 61 406,09zł budżet gminy

Zakres: Projekt polegał na przebudowie pomieszczeń w części budynku Szkoły Podstawowej w Jaworzniku i przystosowanie ich do funkcji mieszkań o charakterze socjalnym, zakupione zostało także podstawowe wyposażenie. Efektem prac jest powstanie 4 nowych mieszkań socjalnych.

Wykonawca: Firma Remontowo-Budowlana DAW-BUD Daniel Wywiał

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Nazwa: Odnawialne źródła energii dla mieszkańców Gminy Żarki

Wartość zadania: Koszt całkowity: 5 838 867,67zł, projekt dofinansowany z Europejskiego

Funduszu Rozwoju Regionalnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020.
Kwota dofinansowania: 5 448 236,91zł., wkład gminy i mieszkańca 390 630,76zł.

Zakres zadania: Mieszkańcy uzyskali granty w wysokości do 95% kwoty netto w formie refundacji. Zamontowano: 208 instalacji fotowoltaicznych, 116 instalacji solarnych, 13 pomp ciepła do podgrzewania wody, 42 kotły na biomasę.
Wykonawcy: Firmy z branży OZE.

Nazwa: Czarny Kamień Wodociąg

Wartość: Koszt 2 980 713,66 zł, dofinansowanie z Programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. w wysokości 2 831 677,98 zł, kwota 149 035,68 zł to wkład własny gminy.

Zakres: Położona została sieć wodociągowa od ujęcia Czarny Kamień w Jaworzniku do połączenia z istniejącą już siecią w ciągu ul. Niegowskiej w Żarkach. Wybudowano wodociąg o długości 3 127 m i kanalizację na długości 190 m. Drogi po położeniu wodociągu zostały przywrócone do stanu pierwotnego. W zakresie zadania wykonano przepompownię przy ul. Niegowskiej.

Wykonawca: Eco Instal Paweł Pałasiński

Termin: 2022-2023 rok

Nazwa: Budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami w miejscowości Przybynow i Ostrów - Gmina Żarki

Wartość zadania: 2 350 001,10 zł, dofinansowanie z Programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych w wysokości 2 232 501,04zł, budżet gminy 117 500,06zł.

Zakres: W ramach zadania wybudowano sieć wodociągową z przyłączami w miejscowościach Przybynow i Ostrów. Łączna długość sieci ok. 4 km.

Wykonawca: MAT-BUS Grzegorz Matyja Żarki wraz z PUH „SIGMA” Milena Bacior Niegowa.

Nazwa: Przebudowa i rozbudowa dróg gminnych na terenie Gminy Żarki

Wartość zadania: 4 948 707,20 zł., dofinansowanie z Programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych w wysokości 4 701 271,84zł., budżet gminy 247 435,36 zł.

Zakres: Przebudowane i rozbudowane zostały drogi gminne na terenie Gminy Żarki: - ul. Majowa i ul. Ogrodowa w Kotowicach, - ul. Szkolna w Zaborzu, - droga Suliszowice – Jarosów (przy ścieżce rowerowej), - Wysoka Lelowska – Żarki Letnisko
Długość przebudowanych dróg ok. 5 km.

Wykonawca: P.H.U.B MARMADEX Myszków.

Nazwa: Przebudowa, rozbudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku przychodni zdrowia na budynek przedszkola ze świetlicą wiejską w Przybynowie

Wartość zadania: 1 940 000,00 zł., dofinansowanie z Programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych w wysokości 1 649 000,00, budżet gminy 291 000,00zł

Zakres: Przebudowa i rozbudowa budynku, termomodernizacja, nowe instalacje: wodno-kanalizacyjna, elektryczna, fotowoltaika, zagospodarowanie terenu wokół budynku. W budynku zlokalizowane są: świetlica wiejska, Klub Malucha, oddział przedszkolny

Wykonawca: AGBUD-BIS Częstochowa

Zadania realizowane w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Nazwa: Barwy Jesieni - Żarecki Klub Seniora edycja III

Wartość dofinansowania z Europejskiego Funduszu Społecznego – 236 099,10 zł.

W ramach zadania organizowano zajęcia dla osób starszych oraz opiekę animatora Klubu. Odbywały się spotkania z psychologiem, prawnikiem, fizjoterapeutą, dietetykiem, geriatrą, propagowane były naturalne metody poprawy zdrowia, ciekawe wykłady z różnych dziedzin, organizowane były także wydarzenia kulturalne, wycieczki edukacyjne. Zawsze był serwowany poczęstunek, zabezpieczano materiały edukacyjne, środki czystości. Klub dostępny był dla seniorów trzy razy w tygodniu, zwykle były to poniedziałki, środy i piątki.

Nazwa: Usługi społeczne na rzecz ograniczenia skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy - Gmina Żarki.

Wartość dofinansowania z Europejskiego Funduszu Społecznego – 79 623,86zł.

Celem projektu była poprawa funkcjonowania osób/rodzin dotkniętych skutkami kryzysu migracyjnego związanego z wojną na terytorium Ukrainy, przebywających na terenie gminy Żarki, poprzez realizację usług z zakresu wsparcia osób/rodzin wynikających z ich indywidualnych potrzeb. Zakres projektu obejmował działania wsparcia w postaci: usług pracownika merytorycznego; porad psychologicznych, integracji społecznej; komunikacji; poznawania regionu, w którym żyją.

Nowe szanse dla mieszkańców Gminy Żarki

Wartość dofinansowania z Europejskiego Funduszu Społecznego – 29 181,56zł.

Zakres projektu obejmował działania edukacyjno – aktywizujące, środowiskowe, integracyjne i z zakresu odbudowania tożsamości lokalnej. Grupa docelowa: mieszkańcy 10 sołectw gminy Żarki tj. Kotowice, Czatachowa, Wysoka Lelowska, Zawada, Suliszowice, Przybynow, Zaborze, Ostrów, Jarosów i Jaworzniak oraz 2 lokalizacji w mieście Żarki tj. os. 600 lecia, (ul. Topolowa) i Żarki Centrum.

XIII. KLUB SENIORA

Klub Seniora „Barwy Jesieni” działa w ramach środków unijnych z Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt polega na prowadzeniu Klubu Seniora w Żarkach z szeroką ofertą dla osób starszych z terenu gminy. Klub działa wielokierunkowo – zapewnia nie tylko kontakt z innymi seniorami, szerszą społecznością środowiska lokalnego, ale przede wszystkim organizuje przestrzeń czasu wolnego tak, aby ułatwić seniorom możliwość angażowania się w inicjatywy na rzecz zdrowia, uczestniczenia w kulturze, edukacji, twórczości.

Projekt – jako kolejna, III już edycja działań skierowanych do seniorów - realizowany był od 01.04.2021r., do 30.06.2023r., w drugim półroczu ubiegłego roku i przez kolejne lata funkcjonuje na zasadzie obowiązującej trwałości. Zaproponowano seniorom: zajęcia artystyczne, edukacyjne, ruchowe, spotkania z psychologiem, dietetykiem, fizjoterapeutą, prelekcje, wyjazdy kulturalne i edukacyjne.

XIV. DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA I TURYSTYCZNA

• BIBLIOTEKA

Żarecka biblioteka niewiele różni się od innych placówek, które powstały pod koniec lat 40-tych. Biblioteka w Żarkach działa od 1949 roku. Jej pierwsza siedziba to lokal o powierzchni 12 m. przy ulicy Stary Rynek 15, kierownikiem była wówczas Pani Danuta Kotarba. Pierwszy wpis do księgi inwentarzowej to 290 książek. W miarę jak księgozbiór się rozrastał biblioteka zmieniała siedzibę. Następny adres to Leśniowska 2. kierownikiem w tym okresie była Pani Maria Bacior. Lata siedemdziesiąte przenoszą bibliotekę do Domu Kultury. Kierownikiem była wówczas Pani Małgorzata Kustrzyńska. Początkowe lata działalności biblioteki to częste przeprowadzki, zakończone

- w 1983 r. kiedy książki znalazły swoje stałe miejsce na dłużej, bo aż 29 lat w budynku byłej łaźni miejskiej przy ulicy Moniuszki 1.
- Obecnie Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Żarkach mieści się przy ul. Ofiar Katynia 3/1,42-310 Żarki – jest samorządową instytucją kultury, wpisaną do rejestru instytucji kultury, w Urzędzie Miasta i Gminy w Żarkach pod nr 2, posiada osobowość prawną oraz nadany numer NIP: 577 18 45 235 oraz Regon: 150527917
- W strukturze Biblioteki działają również Filie Biblioteczna w Kotowicach i Przybynowie.
- Dotacja Urzędu Miasta i Gminy w Żarkach na działalność statutową biblioteki w roku 2023 wyniosła 255 000 zł. Z czego 8679,16 zł środków zostały przeznaczone na zakup najnowszych książek. Są to tytuły, o które najczęściej pytają nasi czytelnicy oraz te, które cieszą się aktualnie największą popularnością w kraju. Oznacza to, że do naszych czytelników trafi 304 nowości wydawniczych, z różnych gatunków literatury, zarówno książki beletrystyczne, jak i popularnonaukowe oraz propozycje z literatury dziecięcej. Biblioteka pozyskała także 124 dary książkowe od czytelników.
- Są to tytuły, o które najczęściej pytają nasi czytelnicy oraz te, które cieszą się aktualnie największą popularnością w kraju.
- Ważną rzeczą jest możliwość wyszukania książki poprzez katalog on-line znajdujący się

na stronie www.bibliotekazarki.pl

Zbiory specjalne tj audiobooki:

- stan na koniec 2023 roku to 222 szt.

Ogółem stan księgozbioru na dzień 31 grudnia 2023 roku wyniósł 32 696 woluminów w tym:

- 9833 woluminy - literatura dla dzieci i młodzieży
- 14 653 woluminy - literatura dla dorosłych
- 8 210 woluminy literatura popularnonaukowa i naukowa

Wypożyczenia ogółem 13352 woluminów w tym:

- 3710 dla dzieci i młodzieży
- 8617 literatura piękna dla dorosłych
- 975 literatura popularnonaukowa
- 50 zbiorów specjalnych

Czytelnia:

- 685 osób odwiedziło czytelnię w bibliotece w tym:
- 192 woluminów zostało udostępnionych na miejscu w czytelnii
- 493 udzielone informacje ogółem

Zarejestrowano 6737 odwiedzin w Bibliotece.

Czytelnicy:

Ilość czytelników na dzień 31.12.2023 roku wyniosła 838 osób w tym:

- 226 osoby uczące się
- 360 osoby pracujące
- 252 pozostali

W Miejskiej i Gminnej Bibliotece Publicznej w Żarkach i jej Filiach odbywały się Zajęcia plastyczne, lekcje biblioteczne, wystawy, spotkania tematyczne, konkurs, prelekcje, cykliczne odwiedziny dzieci ze szkół, grup przedszkolnych oraz Wolnej Szkoły Demokratycznej „Cała wioska”, rozgrywki gier planszowych i RPG.

- Uczestniczyło w nich 769 osób.

**➤ MUZEUM DAWNYCH RZEMIOŚL W STARYM MŁYNIE W ŻARKACH
PODSUMOWANIE DZIAŁALNOŚCI MUZEUM DAWNYCH RZEMIOŚL W
STARYM MŁYNIE ZA 2023 ROK.**

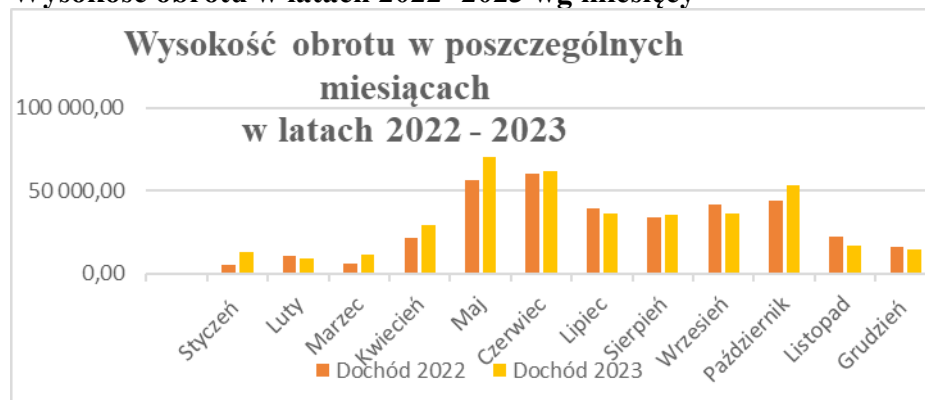
W 2023 r. Muzeum w Starym Młynie odwiedziło **19 001** turystów. Dało to obrót **388 144,75** zł. Względem 2022 r. odnotowano wzrost liczby turystów o **559** osób, jednocześnie uzyskując większy obrót o **30 891,95**. Miesiącem z największą frekwencją i obrotem był maj.

Liczba turystów oraz obrót uzyskany w latach 2022 – 2023

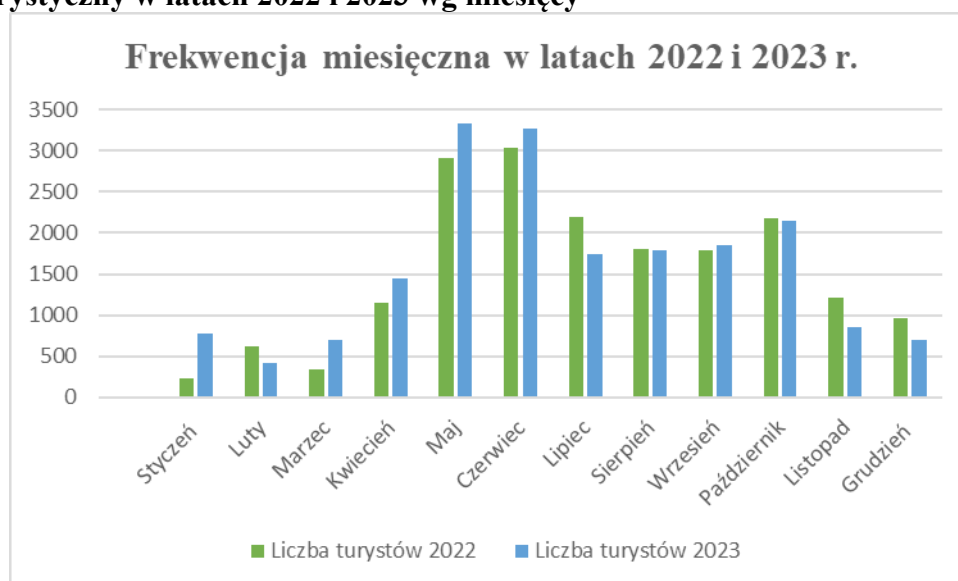
	Liczba turystów 2022	Dochód 2022	Liczba turystów 2023	Dochód 2023	Liczba turystów w 2023 względem 2022 r.	Dochód z 2023 względem 2022 r.
Styczeń	237	5 015,90	779	13 058,40	542	8 042,50

Luty	618	11 007,80	425	8 823,00	-193	-2 184,80
Marzec	347	5 948,60	692	11 620,60	345	5 672,00
Kwiecień	1 148	21 306,50	1 448	29 477,30	300	8 170,80
Maj	2 914	56 463,00	3 331	70 605,25	417	14 142,25
Czerwiec	3 032	60 179,90	3 264	62 158,00	232	1 978,10
Lipiec	2 196	39 351,00	1 741	36 359,60	-455	-2 991,40
Sierpień	1 805	33 913,70	1 783	35 619,50	-22	1 705,80
Wrzesień	1 785	41 906,30	1 846	36 002,20	61	-5 904,10
Październik	2 184	43 829,60	2 140	53 203,90	-44	9 374,30
Listopad	1 215	22 274,50	852	16 601	-363	-5 673,50
Grudzień	961	16 056,00	700	14 616	-261	-1 440,00
RAZEM	18442	357 252,80	19 001	388 144,75	559	30 891,95

Wysokość obrotu w latach 2022- 2023 wg miesięcy

Ruch turystyczny w latach 2022 i 2023 wg miesięcy

Muzeum w Starym Młynie przyjmuje grupy zorganizowane i turystów indywidualnych. W 2023 r. Stary Młyn odwiedziło 388 grup zorganizowanych, z czego 249 to grupy, które w Żarkach odwiedziły jeszcze inne atrakcje. Wizytę tylko w Starym Młynie wybrało 139 grup. Łączna liczba osób odwiedzających Stary Młyn podczas wyjazdu grupowego stanowiła 13 491 osób (71%). Indywidualnie w 2023 r. Stary Młyn odwiedziły 5 510 osoby (29%).

Podział odwiedzających: grupy zorganizowane oraz turyści indywidualni

Podział odwiedzających Stary Młyn wg organizacji wyjazdu

Liczba grup zorganizowanych odwiedzających Stary Młyn - w pakiecie z innymi atrakcjami oraz przyjeżdżające tylko do Starego Młyna

Miesiąc	Liczba wszystkich grup zorganizowanych	Liczba grup w pakiecie z innymi atrakcjami	Grupy przyjeżdżające tylko do Muzeum
Styczeń	16	9	7
Luty	5	3	2
Marzec	24	10	14
Kwiecień	34	24	10
Maj	68	43	25
Czerwiec	65	43	22
Lipiec	26	20	6
Sierpień	20	14	6
Wrzesień	35	16	19
Październik	52	36	16
Listopad	23	18	5
Grudzień	20	13	7
RAZEM	388	249	139

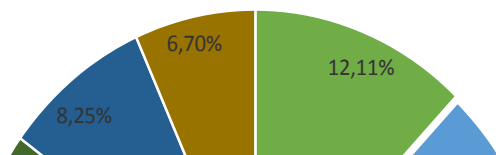
Niezmiennie od lat organizatorzy, którzy zdecydowali się na skorzystanie z kilku atrakcji w Żarkach wybierali Pakiet Czterech Atrakcji (Stary Młyn, Hokuss, Etnopracownia, Przysłań Leśniów). Muzeum przyjęło 78 % wszystkich rezerwacji pakietów z innymi atrakcjami (170 wycieczek). Drugie miejsce wśród dokonanych rezerwacji zajmuje Manufaktura Słodczy Hokus Pokuss (35 wycieczek, 16% z pakietowanych grup)

Liczba osób w grupach oraz liczba gości indywidualnych w 2023 r.

Miesiąc	Liczba osób- grupy zorganizowane	Liczba turystów indywidualnych
Styczeń	515	268
Luty	146	279
Marzec	647	45
Kwiecień	1198	250
Maj	2749	582
Czerwiec	2535	727
Lipiec	791	950
Sierpień	583	1198
Wrzesień	1158	688
Październik	1846	294
Listopad	680	172
Grudzień	643	57
RAZEM	13 491	5510

Charakterystyka grup przyjazdowych do Starego Młyna

Charakterystyka grup zorganizowanych

Wśród grup zorganizowanych największy odsetek stanowiły grupy szkolne - aż 68 %. Na drugim miejscu - grupy przedszkolne, w 2023r. odnotowano wzrost z 9% na 12%. Trzecie miejsce – 8% zajęły grupy osób dorosłych. Najmniejszy odsetek wszystkich grup stanowili uczniowie szkół średnich - 1% wszystkich grup. W 2023 r. podobnie jak rok wcześniej szkoły mogły pozyskać dofinansowanie na wycieczki z programu MEiN „Poznaj Polskę”. Muzeum było się na listach rekomendowanych obiektów. Przyjechało 12 wycieczek.

WYSTAWY CZASOWE W 2023 R.

- Wystawa „Pisanki i pierniki wielkanocne” z kolekcji Bożeny Miłoś (marzec - kwiecień)
- Wystawa „Ozdoby choinkowe z czasów PRL-u” z kolekcji Bożeny Miłoś (listopad 2023 – luty 2024)

WYDARZENIA ZREALIZOWANE W STARYM MŁYNIE W 2023R.

- Jubileusz Par – 12.01.2023
- Ferie w Żarkach – przyjęcie grupy polsko-ukraińskiej (zwiedzanie, gry i zabawy) 26.01.2023
- Pokaz cięcia winorośli przy Winnicy Demonstracyjnej – 18.03.2023
- Posiedzenie Śląskiego Zarząd Gmin i Powiatów – 28.04.2023
- INDUSTRIADA 17.06.2023 – 384 osoby
- JUROMANIA 15-17.09.2023:
piątek wieczór - nocne zwiedzanie 93 osoby,
sobota- zwiedzanie połączone z pokazem tańca 156 osób,
niedziela – zwiedzanie, prelekcja i degustacja wina z Winnicy Rajskiej – 172 osoby
(łącznie 421 osób w ramach Juromanii)

DZIAŁANIA PROMOCYJNE

- nagranie do programu „Pokój na poddaszu” red. L. Tarczyńska (styczeń 2023)
- wizyta studyjna przedstawicieli Samorządu Gminy Kochanowice (styczeń 2023)
- wizyta studyjna biura podróży Iivotrans z Krakowa (styczeń 2023)
- przekazanie nagród na konkurs historyczny organizowany w Ratuszu w Częstochowie (styczeń 2023)
- wprowadzenie do sprzedaży „Magnesu turysty” (styczeń 2023)
- nagrania do programu „Metroplus”- oferta turystyczna Gminy Żarki red. S. Wziątek (luty 2023)
- TVP 3 – nagranie do Aktualności o wystawie pisanek (marzec 2023)
- Teleexpres – materiał o wystawie pisanek i pierników wielkanocnych (marzec 2023)
- TV Orion – program o wystawie pisanek red. T. Pietrzykowski (marzec 2023)
- TVP Katowice – reportaż o Bożenie Miłoś i wystawie pisanek w Starym Młynie Program Starszaki (marzec 2023)
- TVN Style – wystąpiła w programie Bożena Miłoś i wystawa pisanek w Starym Młynie (marzec 2023)
- Konferencja dla nauczycieli, promocja obiektów Szlaku Zabytków Technikiłączona z targami w Kopalni Ignacy w Rybniku (marzec 2023)
- Telewizja TRWAM – materiał o ekspozycji Starego Młyna w programie „Mateczniki polskości” (kwiecień 2023)
- Telewizja Silesia – nagranie Szlagierowej Listy (kwiecień 2023)
- Dziennik Zachodni – artykuł wraz z nagraniem o Starym Młynie (kwiecień 2023)
- Radio Jasna Góra – nagrania o atrakcjach na wakacje w Gminie Żarki (audycje puszczone podczas wakacji) (czerwiec 2023)
- Jakub Krawczyk – nagranie i zdjęcia na potrzeby promocji Jurajskiego Certyfikatu Jakości (lipiec 2023)
- nagrania i zdjęcia wykonane na potrzeby promocji Juromanii (sierpień - wrzesień 2023)
- wizyta blogerów Kasai - Podróże w sieci podczas Juromanii (wrzesień 2023)
- sesja fotograficzna do kalendarza Lellek Gliwice – Dealera Seat we współpracy ze Szlakiem Zabytków Techniki (wrzesień 2023)
- plener fotograficzny organizowany przez PTTK Poraj (październik 2023)
- TVP Katowice – nagranie o wystawie „Ozdoby choinkowe z czasów PRL-u” – red. L. Tarczyńska (listopad 2023)
- Radio Katowice – nagranie o wystawie „Ozdoby choinkowe z czasów PRL-U” (listopad 2023)
- National Geographic Traveler – spotkanie z dziennikarką na temat atrakcji turystycznych Żarek (listopad 2023)

Jak co roku został przygotowany **Katalog Wycieczek 2023 Jurajska Gmina Żarki** z gotowymi propozycjami. W katalogu znalazło się 10 propozycji zróżnicowanych pod względem wieku, czasu trwania wycieczki, zainteresowań. Oprócz pakietów w katalogu pojawiły się też samodzielne propozycje, takie jak: wizyta w Agroskałce, zajęcia z byłym żołnierzem z Jura Trop, propozycje wycieczek rowerowych z przewodnikiem realizowane przez Wypożyczalnię rowerów w Przewodziszwicach, piesza wyprawa po Żarkach - dawnym sztetlu z przewodnikiem.

W ciągu roku były przygotowywane też **inne oferty skierowane do konkretnych grup, a były to oferty dla: grup komunijnych, KGW, dla seniorów czy oferta na zjazd abstynentów.**

Stary Młyn przygotowuje zbiorcze oferty z innymi atrakcjami na terenie Gminy pod kątem turystów indywidualnych, takie oferty pojawiają się przed feriami, wakacjami, każdym długim weekendem. Podczas Industriady i Juromanii ekspozycja muzealna była udostępniona dla zwiedzających za darmo. W ramach tych festiwali turyści również mogli wziąć udział w innych wydarzeniach towarzyszących. Dużym zainteresowaniem cieszyło się wieczorne zwiedzanie Muzeum oraz prelekcja połączona z degustacją wina przygotowane w ramach Juromanii 2023. W roku ubiegłym również obowiązywała 50% zniżka dla szkół z terenu Gminy Żarki.

PUNKT Informacji Turystycznej

Muzeum w Starym Młynie jest traktowane jako Punkt Informacji Turystycznej. Zaglądają tu osoby celu uzyskania darmowych map, ulotek czy informacji turystycznych o Żarkach i innych atrakcjach Jury Krakowsko-Częstochowskiej. W 2023 r. było 1396 takich zainteresowanych.

NOWA STRONA www.muzeumzarki.pl

W 2023 r. została zmieniona strona internetowa Starego Młyna dostosowana do urządzeń mobilnych oraz w związku z przepisami o dostępności WACAG. Narzędziem nowej strony jest newsletter, który umożliwia dotarcie z ofertą muzeum do wyselekcjonowanej grupy odbiorców. Na koniec 2023 r. w bazie danych było ponad 9100 adresów mailowych. Baza jest uaktualniana.

XV. REALIZACJA UCHWAŁ RADY MIEJSKIEJ W ŻARKACH

Rada Miejska w Żarkach w 2023 roku obradowała 11 razy podejmując 62 uchwały. Zgodnie z ustawą o dostępie do informacji publicznej, wszystkie uchwały zostały opublikowane w BIP Miasta i Gminy Żarki oraz po każdej sesji były wywieszane na tablicy ogłoszeń w UMiG Żarki.

XVI. INFORMACJE I DZIAŁANIA ORGANIZACYJNE

W gminie Żarki w 2023 roku funkcjonowało 12 jednostek organizacyjnych gminy. W 2023 roku do biura podawczego Urzędu Miasta i Gminy w Żarkach wpłynęło 9555 pism, z czego 192 było wnioskami o udostępnienie informacji publicznej.

W Biuletynie Informacji Publicznej gminy Żarki w 2023 roku opublikowano 304 artykuły, natomiast na stronie internetowej urzędu w dziale aktualności: 347 aktualności, w dziale kategorii: 12, razem: 359.

XVII. POSUMOWANIE

Raport o stanie Gminy Żarki został opracowany na podstawie informacji i danych, jakimi dysponują referaty Urzędu Miasta i Gminy w Żarkach oraz jednostki organizacyjne. Opracowanie to pozwala całościowo spojrzeć na gminę i jej sytuację w 2023 roku.